

**ústav pro studium
totalitních režimů**

Čj.: USTR 1-16/2014

Praha, 25. listopadu 2014

Počet listů: 5

Zápis z 15. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 25. 11. 2014, 15.00 hod., ÚSTR

Rada Ústavu: Zdeněk Bárta, Emilie Benešová, Jan Bureš, Lukáš Jelínek, Naděžda Kavalírová, Eduard Stehlík, Michal Uhl

Ústav pro studium totalitních režimů: Zdeněk Hazdra, Jakub Stránský, Michael Pelíšek

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Omluven: Ondřej Matějka

Zápis vyhotovila: Jana Klímová

Program jednání:

- 1. Schválení programu**
- 2. Kontrola úkolů**
- 3. Organizační řád**
- 4. Různé**

Předsedkyně Rady Ústavu E. Benešová zahájila v 15.05 hod. 15. jednání a předala slovo L. Jelínkovi, kterého pověřila řízením tohoto zasedání.

Ad 1) Schválení programu

L. Jelínek přečetl navržený program a připomněl, že se členové Rady scházejí po velmi krátké době. Z tohoto důvodu nebylo do programu zařazeno schvalování zápisu z minulého jednání, aby byl dán dostatečný prostor na zaslání připomínek, a ze stejného důvodu nebudou projednávány ani informace o činnosti. Nicméně pokud by někdo z radních měl zájem dotknout se v rámci bodu Různé akcí uspořádaných Ústavem kolem 17. listopadu, určitě to bude možné. Při této příležitosti L. Jelínek uspořádané akce ocenil a pochválil výběr oceněných cenou Václava Bendy i průběh celého ceremoniálu. Následně L. Jelínek informoval členy Rady, že Z. Hazdra by v rámci bodu Různé rád projednal téma dotýkající se osobních údajů, a proto prosí, aby tato část byla zařazena v rámci neveřejného jednání.

Usnesení: Program byl schválen v navrženém znění s tím, že tematika dotýkající se osobních údajů pod bodem 4 programu se projedná formou neveřejného zasedání.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Ad 2) Kontrola úkolů

Radě Ústavu byl předložen přehled zadaných úkolů a jejich plnění:

➤ Předložit Radě protokol z kontroly Archivní správy v ABS, č. j. USTR 194-10/2014

L. Jelínek poděkoval za předložení dokumentu a přečetl pasáže, které jej při čtení protokolu zaujaly:

„Pochybení a nedostatky v oblasti předkládání kopií archiválií namísto originálů, specifikované v příloze k tomuto protokolu o kontrole, lze označit za závažné a jejich nápravu je nutné zjednat vzhledem k povinnosti archivu předkládat kopie archiválií přednostně před originálem, jak stanoví § 34 odst. 3 zák. č. 499/2004 Sb., v platném znění.“

„Z hlediska možného pokračování zákonem stanoveného předkládání digitalizovaných archiválií musí ABS přistoupit k systematickým komparativním kontrolám originálních složek a jejich digitalizátů. V rámci badatelského zpřístupnění je nutno doporučit důslednou kontrolu předloh a originálů a na základě vyhodnocení ev. povolovat nahlížení do originálních archiválií, což je zcela v kompetenci vedení archivu.“

S. Ptáčnicková shrnula průběh a výsledky kontroly Archivní správy a informovala přítomné, že kontrola se zaměřila na badatelský režim se zřetelem na zákonem dané podmínky předkládání digitálních kopií. Kontrola probíhala v období 30. 7. – 2. 10. 2014 po dvou liniích. Jednak si všímala badatelsko-administrativních záležitostí (vyvěšení badatelského řádu, správné vyplnění badatelských listů apod.), jednak kontrolovala předkládané digitalizáty. Kontrolovány byly i badatelny na Struze a v Kanicích. V této oblasti nebyla zjištěna žádná závažná pochybení, pouze drobné nedostatky, které jsou i v ostatních archivech zcela běžné. I přesto budou pracovnice badatelen upozorněny, aby postupovaly při své práci co nejpečlivěji. V druhé části kontroly si Archivní správa vybrala namátkově 7 archivních souborů. V některých případech se jednalo o archiválie předložené a zaznamenané v kontrolovaných badatelských listech, aby se zkontrolovalo, co bylo badatelům skutečně předloženo v podobě digitálních reprodukcí archiválií. Tento průzkum potvrdil výsledky dosavadních interních kontrol digitalizace a konstatoval, že u proběhnuvší digitalizace nelze vůbec mluvit o postprodukci. Zároveň bylo ve výsledném protokolu konstatováno, že výsledky šetření nelze bagatelizovat. Na závěr S. Ptáčnicková dodala, že badatelé jsou samozřejmě již upozorňováni, že mají právo požádat o předložení originálů.

E. Benešová shrnula, že kontrola potvrdila výsledky interních šetření, a to na jiných kontrolních vzorcích. Nalezené chyby lze považovat za jednoznačné a prokazatelné. Zároveň zdůraznila, že vina není rozhodně kladena jednotlivým operátorům digitalizace, ale celkově špatně nastavenému systému.

E. Stehlík podotkl, že v systému se počítalo s kontrolou digitalizátů v ABS.

S. Ptáčnicková reagovala podotknutím, že ani pracovníci digitalizace si nemohli myslet, že archiváři kontrolují stránku po stránce, neboť do léta 2013 neměla většina archivářů do úložiště přístup.

E. Benešová doplnila, že ABS sice digitalizáty obdržel protokolárně, ale nikoliv fyzicky.

L. Jelínek jménem Rady Ústavu požádal, aby byla Rada, v případě, že by se objevily v ABS nové problémy, informována.

Ad 3) Organizační řád

L. Jelínek zrekapituloval ujednání z minulého jednání Rady a vyzval Z. Hazdra, aby shrnul došlé připomínky.

Z. Hazdra sdělil, že připomínky zaslala pouze E. Benešová. Jednalo se převážně o připomínky k formálním náležitostem a formulacím. Kromě toho navrhla předsedkyně Rady i změnu názvu odboru provozu a digitalizace na odbor ekonomiky a digitalizace. K této záležitosti Z. Hazdra podotkl, že původní název byl zvolen se snahou zavést co nejstručnější pojmenování. Dle jeho názoru pak termín „provoz“ v sobě obsahuje i ekonomické záležitosti, neboť ty jsou podmínkou řádného fungování instituce. Nicméně konstatoval, že vedení Ústavu nevidí důvod, proč návrh E. Benešové neakceptovat. Z. Hazdra také odpověděl na dotaz, zasláný spolu s připomínkami, že v rámci organizační struktury chybí tiskový mluvčí: v novém organizačním řádu je vytvořena kategorie zaměstnanců přímo řízených ředitelem, mezi které tiskový mluvčí spadá.

L. Jelínek doplnil, že i on zaslal pár drobných stylistických připomínek O. Matějkovi.

Z. Hazdra oznámil, že všechny drobné připomínky budou zapracovány. Dále sdělil, že v současné době probíhá interní připomínkové řízení ze strany vedoucích odborů a odborových organizací. Připomínky mají být zaslány nejpozději do 4. 12. 2014. Poté bude možno přistoupit k definitivnímu schválení Organizačního řádu.

M. Uhl shledal s povděkem, že navržená nová organizační struktura je přehlednější a dle jeho názoru srozumitelnější. Následně požádal E. Benešovou, aby zdůvodnila své přání změnit název odboru provozu a digitalizace na odbor ekonomiky a digitalizace. V této souvislosti vyjádřil M. Uhl souhlas s vedením Ústavu, že i dle jeho názoru je termín „provoz“ širšího charakteru.

E. Benešová sdělila, že podřízenost termínů „provoz“ a „ekonomika“ vnímá přesně opačně, nicméně na změně netrvá. Dále doplnila, že v rámci svých připomínek upozorňovala rovněž na nutnost doplnit do čl. 14, že oddělení sekretariátů má koordinovat skartační řízení ve spolupráci s ABS.

M. Pelíšek předsedkyni Rady ujistil, že tato připomínka byla rovněž ihned po obdržení zapracována.

E. Stehlík deklaroval svůj celkový nesouhlas s navrženými změnami, nicméně stran předloženého textu dal ke zvážení, zda název oddělení 1945-1989 neodporuje zákonu, neboť Ústav se má zabývat dějinami až od roku 1948. Zároveň dodal, že nikterak nezpochybňuje důležitost období 1945-1948 pro pochopení dalšího vývoje, nicméně názvy oddělení by měly odpovídat zákonným vymezením.

M. Uhl oponoval tím, že přečetl pasáž ze zákona č. 181/2007 Sb., která ukládá studovat „dále dobu této době předcházející“. Z tohoto důvodu považuje za logické, a dokonce za nutné období 1945-1948 zkoumat, což Z. Hazdra potvrdil.

J. Bureš doplnil, že i ABS vlastní dokumenty z předcházejícího období, konkrétně od 4. 4. 1945.

E. Stehlík na základě předložených argumentů požádal, aby bylo tedy i oddělení 1939-1945 přejmenováno na oddělení 1938-1945.

J. Bureš poznamenal, že v návrhu textu Organizačního řádu je dotčené oddělení časově vymezeno správně (1938-1945), ale pouze v návrhu Organigramu je nedopatřením uvedeno období 1939-1945.

Následně proběhla diskuze o termínech „provoz“ a „ekonomika“. Vzhledem k tomu, že nebylo možno dojít ke konsenzu na základě diskuze, dal L. Jelínek o názvu odboru hlasovat.

Hlasování: Odbor provozu a digitalizace – 3 pro
Odbor ekonomiky a digitalizace – 4 pro

L. Jelínek připomněl, že interní připomínkové řízení k Organizačnímu řádu bude probíhat až do 4. 12. A proto navrhl usnesení Rady ve věci věcného záměru Organizačního řádu.

Usnesení: Rada ÚSTR na svém 15. jednání projednala návrh nového organizačního řádu Ústavu pro studium totalitních režimů včetně připomínek. S předloženým návrhem Rada souhlasí a ukládá řediteli ÚSTR, aby po zpracování připomínek připravil finální podobu Organizačního řádu, k jehož schválení Rada přistoupí na prosincovém jednání.

Hlasování: 5 pro, 2 proti

E. Benešová požádala, aby byl Radě na vědomí předložen i návrh nového Organizačního řádu ABS, aby Rada před schválením Organizačního řádu ÚSTR věděla, jak bude digitalizace nadále zabezpečena.

S. Ptáčnicková sdělila, že návrh je v současnosti připravován. Nejprve byla vytvořena systematizace. Odborové organizace působící v ABS již byly o záměru informovány. K otázce digitalizace pak doplnila, že ta bude zajištěna samostatným oddělením. Dodala dále, že by s návrhem organizačních změn chtěla nejprve seznámit zaměstnance ABS.

Ad 4) Různé

L. Jelínek shrnul, že Radě bylo předloženo na vědomí předvolání k Městskému soudu ze dne 13. 11. 2014, č. j. USTR 373-7/2014, žádost dle zákona č. 106/1999 Sb. ze dne 9. 11. 2014, č. j. USTR 820/2014 a odpověď na stížnost L. Rudinské ze dne 18. 11. 2014, č. j. USTR 793-2/2014, a dotázal se, zda si členové Rady přejí některý z dopisů projednat.

E. Benešová se na základě předložené žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb. vedení ÚSTR otázala, zda Ústav v minulosti vedl registry o střetu zájmů.

M. Pelíšek sdělil, že Ústav ve smyslu zákona registr nevedl, ačkoliv prohlášení o střetu zájmů od všech pracovníků, kteří mají povinnost jej odevzdávat, má k dispozici, neboť ta jsou každoročně vyplňována a ukládána v Kanceláři Ústavu. Na základě žádosti o nahlížení však Ústav zjistil, že nemá oprávnění vést registr těchto prohlášení. V současné době proto Ústav ve spolupráci s Úřadem vlády a Ministerstvem spravedlnosti hledá cestu, jak zákon o střetech zájmů naplňovat. Z tohoto zákona je totiž jasné, že v Ústavu působí veřejní funkcionáři, nicméně zákon neuvádí, kdo je povinen vést registr veřejných funkcionářů Ústavu, ačkoliv u

jiných institucí je to striktně vymezeno. Zatím žádná z oslovených institucí nebyla s to tuto otázku vyřešit.

Z. Bárta se otázel, z jakého důvodu byl odročen soud s D. Hermanem.

Z. Hazdra vysvětlil, že Městský soud si vyžádal úpravy rozhodnutí nižší instance. Ta byla zapracována, a následně byl stanoven nový termín stání.

L. Jelínek ukončil v 15.40 hod. veřejnou část jednání a vyhlásil krátkou přestávku, aby veřejnost mohla opustit zasedací místnost.

Další jednání Rady Ústavu se bude konat 16. prosince 2014 v 15.30 hodin.

Za správnost:

Jan Bureš

.....
Emilie Benešová
předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů